

Menighetsblad

Sentrum og St. Hanshaugen sokn

Nr. 4/17 - April 2017

Side 2

Påskebetragtninger

Sigurd Osberg biskop em. Phd.

Side 3

Langfredag i våre kirker

Menighetsprest Morthen Sørli

Side 4

Konsert i Gamle Aker kirke 26. mars

Side 5

Fasteaksjonen

St. Hanshaugen Historielag

Side 6

Markus/St. Hanshaugen misjonsforening 100 år

Side 7

Stille kvelder i Trefoldighetskirken

Side 8

Kirkegårdene i Oslo sentrum. Krist kirkegård

Side 9

Hvor går grensen?

Side 14

Gudstjenester og arrangementer fremover

Side 15

Faste aktiviteter

Side 16

Praktiske opplysninger om menigheten

Er det synd å tvile?

Det kan kjennes vondt å tvile på om Jesus fra Nazareth virkelig er frelseren han ga seg ut for å være. Og mange av oss har vært gjennom en slik periode med tvil. Noen lever med tvilen som følgesvenn gjennom livet. Er det da galt – ja synd – å tvile?

Evnen til å tvile, å undersøke ting nærmere og grundigere, er en nødvendig del av vår kritiske sans. Evnen til å tvile er gitt oss for at vi skal prøve påstander som vi blir presentert for. Uten kritisk sans risikerer vi å godta påstander som ikke er sanne og som kan føre oss på ville veier. Historien er full av eksempler på mennesker som godtok påstander som ikke holdt mål. Det førte dem galt av sted. Et av de frykteligste eksempler er alle de som tok Adolf Hitlers visjoner og påstander for «god fisk». Det førte til Annen verdenskrig med alle de grusomheter den førte med seg. Sunn tvil kan kurere det å være godtroende og lettlurt.

Derfor må vi ikke reagere negativt på at mange møter kirkens budskap med tvil. For det er jo ikke selvfølgelig at den som er utvalgt til å frelse verden, er en ung mann født for 2017 år siden i et lite land i Midtøsten. Og når denne unge mannen endte sitt liv som en forbryter på et kors, gjør ikke det ham mer troverdig.

Men det som gjør historien om ham troverdig, er at hans historie ikke endte på et kors i Jerusalem. Den fortsetter ved at hans disipler ble overbevist om at han etter sin død viste seg for dem. Og lite tyder på at disiplene var mindre nøkterne enn folk flest. Religiøst hysteri ligger vanligvis ikke for fiskere. Men det hendte nok at tvilen grep dem iblant. Selv døperen Johannes ble usikker og sendte to av sine disipler som spurte Jesus: «Er du den som skal komme, eller skal vi vente en annen?» (Luk 7,19). Da sendte Jesus dem tilbake til Johannes for å fortelle om hva de hadde sett og hørt om Jesus: «blinde ser, lamme går, spedalske renses, døde hører og døde står opp, og evangeliet forkynnes for fattige.»

Det er ikke synd å tvile. Men det kan bidra til å undersøke saken nærmere.

Sigurd Osberg

biskop em. Phd.

(Sigurd Osberg bor i soknet)

Langfredag i våre kirker

Av menighetsprest Morthen Sørli

For ikke mange år siden holdt alle seg i ro på langfredag. Hele samfunnet stanset opp. Folk holdt seg hjemme. Det var ingen selskapelighet, ingen unødig trafikk. Slik er det ikke lenger. Kino og restauranter holder åpent. Er det snø, går folk på ski. Gløtter vårsolen fram, pusser båtfolket snekkene sine. Våre gudstjenester har også endret seg. Tidligere kom folk til kirke. Presten leste Jesu lidelseshistorie fra prekestolen. Menigheten sang salmer. Deretter gikk alle til sitt. Nå kan det være flere tekstlesere. Røde roser ligger på alteret. Gudstjenesten er blitt endret. I Lovisenberg og Gamle Aker har langfredagsgudstjenesten utviklet seg i ulik retning.

I Gamle Aker har den fått et helt spesielt preg. I Gamle Aker begynner gudstjenesten kl. 15.00. Klokkeslettet er valgt fordi Jesus oppga ånden i den niende time. Gudstjenesten i Gamle Aker har utviklet seg over lang tid. De første forsøk ble gjort allerede på 1980-tallet. Rommet er innredet annerledes enn vi er vant til. Når kirkegjengerne kommer inn i kirken, ser de et kors dekket av et svart klede i ytre korbue. Til innledning synges det fra Salmenes bok. Der finner vi ordene Jesus ropte på korset: «Min Gud, min Gud, hvorfor har du forlatt meg?». Det er vekselsang mellom kor og menighet. Sentrale bibelske tekster om Jesu død lyder i kirkerommet før lidelseshistorien blir lest. Først da fjernes det svarte kledet fra korset. Menigheten kommer fram og kneler for den korsfestede. For mange er det en ny opplevelse. Men så å si alle deltar, selv om det kan synes fremmed. Vi ikke bare lytter. Vi ikke bare synger. Vi reiser oss, går og kneler. Etterpå utveksler alle et håndtrykk, fredstegnet. Da bæres krusifikset med den korsfestede inn til alterringen og blir lagt på et teppe. Menigheten følger etter, alle får en blomst i hånden. Vi gjør som i alle begravelser, vi legger en blomst på graven – selv om det er en symbolsk grav. Til sist synger vi Simeons ord, som vi gjenkjenner fra Lukasevangeliet: «Herre, nå lar du din tjener fare i fred, slik som du har lovet. For mine øyne har sett din frelse». Samtidig fylles rommet med røkelse. Gudstjenesten begynte da det ennå var lyst. Men ikke et lys er blitt tent. Gudstjenesten har vart inn i skumringstimen. Nå ligger kirken i langfredagsmørke.

Konsert med

Gunda-Marie
Bruce og
Ingunn Kilen

sammen med pianist Bjarne Sakshaug i
Gamle Aker kirke 26. mars kl. 18.00

PROGRAM:

*Sanger, lieder og kirkemusikk, samt arier og
duetter fra musikal- og operalitteraturen*

Inngangspenger: kr.200,-

For medlemmer i Smak&Behag og Operaklubben Arie kr. 180,-

**Teknisk arrangør: Operaklubben Arie v/Geir Bråten og
Smak&Behag kulturklubb v/Bjørn Ødegård**

Kirkens Nødhjelps fasteaksjon i Sentrum og St. Hanshaugen sokn

Velkommen til Storbymessen 2. april kl. 19:00 i Trefoldighetskirken som har tema: Livets vann. Kveldens gjest er region-ansvarlig i KN, Janne Walle.

Selve innsamlings-aksjonen i vårt sokn er lagt til mandag 3. april med oppmøte kl 17 i Gamle Aker kirkesenter. Vi starter med litt varm mat og info før vi går ut på gater og streder. Bli gjerne med som bøssebærer! Send mail til ma638@kirken.no (Marta Axner, menighetsprest).

St. Hanshaugen Historielag

Styreleder Lisbet Lindholm: lisbet.lindholm@gmail.com

Akersbakken 35b 0172 Oslo tlf 45 02 07 53

Hjemmeside www.sthanshaughenhistorielag.no

ØNSKER NYE MEDLEMMER VELKOMMEN!

Vi har allerede omkring 75 medlemmer, men plass til flere!

Møter med lokalhistorisk tema har vi på St. Hanshaugen

Seniorsenter, Lovisenberggt. 4E.

Utflukter i nærområdene, og flere fordypningsgrupper.

Synes du dette virker spennende, så kontakt styreleder.

VELKOMMEN SKAL DU VÆRE!

Markus / St. Hanshaugen Misjonsforening 100 år.

Leder Geir Bråten og hjelperne Else Margrethe Tolnæs og Kjellaug Jøssang.

Markus Misjonsforening ble stiftet i april 1917. Det var 10 år før Markus kirke ble bygget. Men menigheten hadde møter andre steder og ofte i et lokale ved Sofies Plass. Det var mange misjonsforeninger på den tiden. I 1956 var det 8 misjonsforeninger i Markus som var tilsluttet NMS: Markus Misjonsforening, Markus C.E.forening, Markus Kvinnemisjonsforening, Misjonsforeningen "Hunan", Kvinneforeningen "Lydia", Doblougløkkens kvinneforening, Bolteløkkens misjonsforening og Santalmisjonen ledet av sokneprest W. Schübeler 1 gang i måneden i hans hjem. Markus Misjonsforening har hatt sine møter i Markus Menighetshus, slik også i dag.

Opp gjennom årene har det vært flere ledere. Den som i mange år ledet foreningen, var Terje Restad. Det ble vedtatt et felles prosjekt mellom Gamle Aker, Lovisenberg og Markus. Da skiftet man navnet til Markus/ St. Hanshaugen Misjonsforening. Da ble noen møter også holdt i Gamle Aker Menighetshus med sokneprest Morthen Sørli som leder. Etter en stund ble det færre møter her, og møtene fortsatte i Markus. I dag er Markus/St. Hanshaugen misjonsforening den eneste misjonsforeningen av de 8 i Markus. Etter Terje Restad overtok Geir Bråten. En dag spurte sokneprest Sigmund Lindekleiv om vi i misjonsforeningen kunne overta Misjonsprosjektet i Antsirabe på Madagaskar fra Lovisenberg da de skulle starte et nytt. Det sa jeg ja til, og de andre var enige. Menighetsrådets leder Karin Elin Berg spurte om vi kunne tenke oss dette prosjektet som hele menighetens prosjekt. Og slik ble det. Så i 2007 feiret vi en storslått 90 årsdag med Marit og Ola Rypdal fra NMS og med Gjøa Anderå som prest. Det samme gjorde vi på 95 årsdagen med Anne Borgen som prest og Nora Fjose og Unni Holm Olsen fra NMS. Vi hadde begge gangene underholdning av Markus klokker og Le Rachete fra den kongolesiske menigheten i Markus. Vi hadde en gedigen marsipankake med Markus kirke på som menighetsrådet hadde forært.

Senere er menighetene blitt slått sammen til Sentrum og St. Hanshaugen sokn. Misjonsprosjektet er fortsatt med i soknet. Markus kirke har vi ikke lenger, så vi vil feire vår 100 årsdag i Lovisenberg kirke med "fest" på Lovisenberg menighetshus den 23. april. Denne gangen vil "Stiftelsen Schwensens gate 15" (Markus Menighetshus) forære oss en marsipankake på den store dagen.

Ellers har vi våre faste møter i Markus Menighetshus i 1. etasje, kalt Treffpunkt, den første onsdagen i september, oktober og november samt i april, mai og juni. Ikke midtvinters pga. været og vanskelig fremkommelighet.

Geir Bråten

Leder

LOVISENBERG KIRKE SØNDAG 23. APRIL

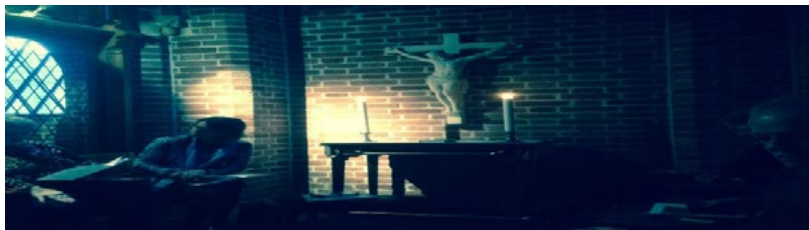
Markus/St. Hanshaugen misjonsforening er 100 år og feirer dette i Lovisenberg kirke kl. 11 med menighetsprest Anne Borgen og Jeffrey Huseby, generalsekretær i NMS.

Velkommen til Lovisenberg menighetshus etterpå til kaker og underholdning, bl. a. Markus klokker

STILLE KVELDER

i Trefoldighetskirken VÅR 2017

kl 18:30 - ca 20:00

Et møtested for stillhet, refleksjon og bønn
Inn for landing – Undervisning – Stille tid – Praksis

Onsdag 29. mars

«Bønn i forandring»

Virve Tynnemark vil si noe om affektens (følelsenes) betydning i bønnen som «springbrett» til en dypere relasjon med Gud.

Virve er diakon og har arbeidet med retreat i en årrekke.

Onsdag 10. mai

«Gud, hvem er du?

Å be til den ubegripelige.»

Ellen Merete Wilkens Finnseth vil si noe om spennet i vår personlige bønn mellom undringen over Guds ubegripelighet og Jesus som tillitens vei.

Ellen Merete er skribent og religionshistoriker.

Du er velkommen til å være med på

Onsdagsmessen kl 17:30-18:00

og enkel kirkecaffe i forkant av Stille kveld!

Kirkegårdene i Oslo sentrum

I de to foregående numrene av Menighetsbladet har vi hatt omtale av to av kirkegårdene i Oslo sentrum. Vi startet med Vår Frelsers gravlund. Deretter fulgte Gamle Aker kirke og dens gravlund. Her følger omtale av den siste kirkegården. Teksten er hentet fra boken «Her hviler...», utgitt av Gravferdsetaten i Oslo kommune i 1999.

Vår Frelsers gravlund

Gamle Aker kirkegård

Krist kirkegård

I 1624 ble Oslo herjet av en storbrann. Kong Christian IV bestemte da at byen skulle flyttes til Akershusneset og kalles Christiania.

Christkirken var den første kirken i Christiania (Gamle Aker kirke lå i Aker!). Christkirken var et lite kapell av tre som ble reist to år etter brannen i påvente av den permanente kirken. I 1639 stod Hellig Trefoldigheds kirke ferdig ved Christiania torv, men den brant ned igjen i 1686. Den ble erstattet av Vor Frelsers kirke, den nåværende Domkirken. I den 11 år lange byggeperioden fungerte Christkirken igjen som hovedkirke for Christiania.

Da den siste etterdønningen av Svartedauden nådde Christiania i 1654, trengte Akershus festning flere gravplasser. Derfor ble det anlagt en liten kirkegård ved siden av Christkirken. Den første som ble begravet, var soldaten Arne Sigvardsøn fra Vang. De døde ble hedret med et felles gravmonument, Peststøtten. Pesten i 1654 skal ha medført at en tredjedel av byens befolkning skal ha strøket med.

Det offisielle navnet på kirkegården var Christ, men den gikk på folkemunne under navnet Krigs kirkegård fordi den tilhørte det militære. Christkirken fungerte som gravkapell helt til den ble revet i 1756.

I mange år omfattet kirkegården bare det området den gjør i dag. Men i kolera-året 1835 og flere ganger senere ble den utvidet slik at den til slutt nådde helt ned til Møllergata. Like etter den annen verdenskrig ble Grubbegata anlagt slik at den skar tvers gjennom kirkegården, og den nedre delen ble da gjort om til park.

Også den øvre delen var da forlenget nedlagt, og den sto i mange år avlåst og forfalt. Men høsten 1999 ble den vesle kirkegården rehabilitert og gjenåpnet som minnepark.

Peststøtten like ved den øvre inngangen til kirkegården er Oslos eldste gravmonument og dessuten byens eldste offentlige monument. Den ble, som nevnt ovenfor, satt opp i 1654 i forbindelse med innvielsen av kirkegården. Innskriften på minnestøtten kan minne litt om våre dagers «sponset av». Den forteller i høytidelige vendinger om alle mennene som sørget for å sette den opp, men sier lite om dem som ligger begravet der.

Du kan lese mer om Krist kirkegård, inkludert en liste over kjente personer som er gravlagt der, ved å gå inn på Wikipedia, klikk her: https://no.wikipedia.org/wiki/Krist_kirkegård

I tillegg til de navnene som Wikipedia omtaler, er bl. a. følgende personer også begravet på Krist kirkegård:

Christian Munch (1817-1889). Lege. Far til Edvard Munch (1863-1944) som er begravet på Æreslunden, Vår Frelsers gravlund.

Laura Munch (f. Bjølstad) (1838-1868). Mor til Edvard Munch.

Sofie Munch (1862-1877). Søster til Edvard Munch.

Red.

Hvor går grensen?

Vi bor i Oslo, og vi tilhører Sentrum og St. Hanshaugen sokn. Samtidig bor de fleste av oss i én og samme bydel: den heter bydel 4 (St. Hanshaugen).

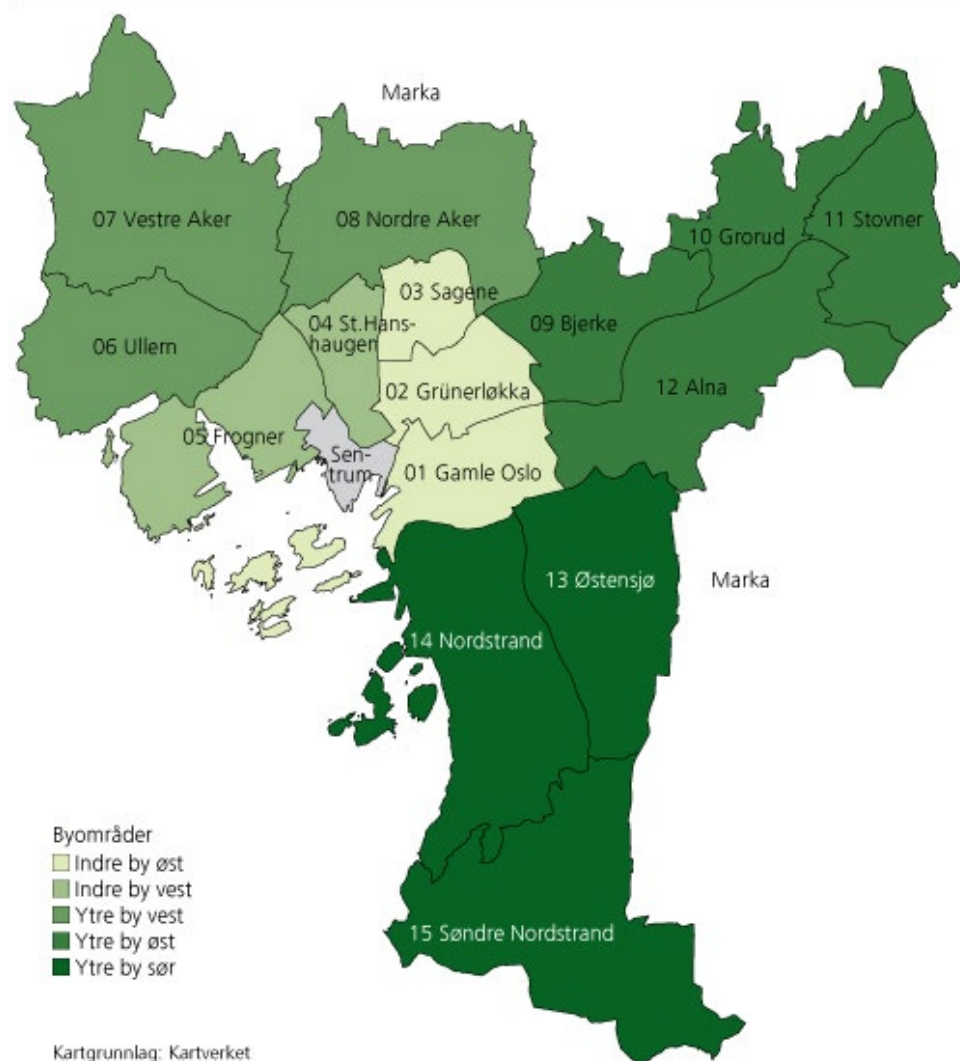
Men hvordan er forholdet, dvs. det geografiske forholdet, mellom de to enhetene? Faller de helt sammen eller bare delvis?

Og hvor mange mennesker bor det i hver av de to enhetene? Og når vi vet noe om levekårene i én av enhetene, kan vi da også trekke slutninger om hvordan det står til med folk flest i den andre geografiske enheten?

For redaktøren av Menighetsbladet var det ganske enkelt å få oversikt over bydelen St. Hanshaugen (bydel 4). Et søk på internett viste kartoppslaget som er gjengitt på neste side. Bydelsgrensene er markert med rødt. Verre var det å lage kart over menigheten vår. Utgangspunktet her var bare en lang liste med gatenavn og tilhørende gatenumre. Ut fra disse angivelsene satte jeg meg ned og forsøkte å tegne så riktige grenser som jeg kunne. Resultatet vises markert med grønn tusj på det samme kartet.

Av kartskissen ser vi at bydel og menighet i nokså stor grad sammenfaller. De fleste delene av menigheten ligger i bydel 4. Det gjelder særlig den nordre delen av menigheten. Når det gjelder den søndre og østre delen av menigheten, ser vi at den går ut over bydelsgrensen for vår bydel flere steder. Vi ser for eksempel at menigheten har et område ned mot Slottsparken som ligger utenfor bydel 4. Det samme gjelder i mindre grad noen områder i øst hvor menigheten strekker seg ut over bydelsgrensen i et område langs Akerselven mellom Vestre Elvebakke og Grüner-brua. I kartet nedenfor kan vi se alle bydelene i Oslo. Her ser vi hvilke bydeler som omkranser bydel St. Hanshaugen.

Figur 1. Oslos bydeler og byområder

Litt kuriøst er det at Domkirken hverken ligger i bydel 4 eller innenfor menighetsgrensene våre. Domkirken ligger i bydel Sentrum.

Er da Domkirken en del av vår menighet? Og hvilken menighet sogner de som bor rundt Domkirken eventuelt til? Jeg fikk meg til å lure på dette da jeg bladde i forrige nummer av Menighetsbladet: logoen øverst på forsiden viser 4 kirketårn: Lovisenberg, Trefoldighet, Domkirken og Gamle Aker. Men nederst på samme side ser vi bare tre. Dog synes jeg å skimte et fjerde tårn bak grantrærne, men jeg er ikke helt sikker på om det er Domkirkens spir. Vi får komme tilbake til dette spørsmålet etter hvert!

Bydel 4 St. Hanshaugen er den nest minste bydelen i Oslo når det gjelder geografisk utstrekning. Arealet utgjør 3,6 km². Bare Sagene bydel er mindre (3,1 km²). Pr. 1.januar 2016 bodde det 38.307 personer i bydelen. Det plasserer bydelen på 11. plass (blant 15 Oslos 15 bydeler).

Det bor 34.049 mennesker innenfor menighetsgrensene (per 2016, SSB). Medlemstallet er 15.390 (per 10. mars, Medlemsregisteret). I tillegg bor det 852 «tilhørende» i menigheten. Dette er udøpte barn under 15 år med minst én forelder som er medlem.

Kjønnsfordelingen i Sentrum og St. Hanshaugen sokn viser at det er et markert mannlige overskudd i aldersgruppen 20

Bydel Sagene

Bydel St. Hanshaugen

Bydel

Bydel Fogder

Sentrum

Bydel Gamle Oslo

KAVRINGEN

– 50 år: ca. 8500 menn mot 6200 kvinner. Men i aldersgruppen over 50 år var det et kvinneoverskudd: 2200 kvinner mot 1800 menn.

Befolkning etter alder

I 2015 hadde Oslo ca. 650 000 innbyggere. En nærmere analyse av tallene viser at sammensetningen av soknets befolkning skiller seg vesentlig fra gjennomsnittet for hele Oslo. Statistikken viser at:

- i Sentrum og St. Hanshaugen sokn (SSH) var under 9% yngre enn 16 år, mot ca. 14% for hele Oslo.
- i SSH var ca. 60% i aldersgruppen 16-29 år, mot ca. 38 % for hele Oslo.
- i SSH var under 10% eldre enn 59 år, mot ca. 16% for hele Oslo.

Når vi sammenligner med gjennomsnittet for hele Oslo, ser vi at det i SSH er en relativt ung og barnefattig befolkning. Noe av forklaringen er en stor andel studenter som er bosatt i soknet vårt. Det er en relativt høy tetthet av studenter i et belte fra Alexander Kiellands plass til området Høgskolesenteret/Pilestredet Park.

På side 12 og side 13 er det gjengitt annen statistikk fra bydelen. Den viser hvordan vi har det i bydelen: se oversikten fra Folkehelseinstituttet: Folkehelseprofil 2017.

Redaktøren

Bydel St.Hanshaugen i Oslo

Folkehelseprofilen er et bidrag til kommunens arbeid med å skaffe seg oversikt over helsetilstanden i befolkningen og faktorer som påvirker denne, jamfør lov om folkehelsearbeid. Statistikken er fra siste tilgjengelige periode per oktober 2016.

Nytt i 2017:

- Fortrolig venn
- Fornøyd med helse
- Vaksinasjonsdekning influensa, se figur på midtsidene
- Indikatornavnene i folkehelsebarometeret er klikkbare og går til figur som viser utvikling over tid

Utgitt av
Folkehelseinstituttet
Avdeling for helse og ulikhet
Postboks 4404 Nydalen
0403 Oslo
E-post: kommunehelsa@fhi.no

Redaksjon:
Camilla Stoltenberg (ansv. redaktør)
Else-Karin Grøholt (fagredaktør)
I redaksjonen: Fagredaksjon for folkehelseprofiler
Idékilde: National Health Observatories, Storbritannia
Foto: Colourbox og Scanpix
Bokmål
Batch 1801171016.2001171318.1801171016.2501171818.26/01/2017
9:35

Elektronisk distribusjon:
www.fhi.no/folkehelseprofiler

Noen trekk ved bydelens folkehelse

Temaområdene i folkehelseprofilen er valgt med tanke på mulighetene for helsefremmende og forebyggende arbeid, men er også begrenset av hvilke data som er tilgjengelig på bydelsnivå. Indikatorene tar høyde for bydelens alders- og kjønns sammensetning, men all statistikk må også tolkes i lys av annen kunnskap om lokale forhold.

Befolkning

- I aldersgruppen 45 år og eldre er andelen som bor alene høyere enn i landet som helhet.

Levekår

- Andelen barn (0-17 år) som bor i husholdninger med lav inntekt er høyere enn i landet som helhet. Lav inntekt defineres her som under 60 prosent av nasjonal medianinntekt.
- Andelen barn med enslig forsørger er høyere enn i landet som helhet.

Miljø

- Andelen ungdomsskoleelever som oppgir at de har minst én fortrolig venn, er ikke entydig forskjellig fra landsnivået. Tallene er hentet fra Ungdata-undersøkelsen.

Skole

- Andelen 5.-klassinger som er på laveste mestringsnivå i lesing er lavere enn i landet som helhet.
- Frafallet i videregående skole er ikke entydig forskjellig fra landsnivået. I Kommunehelsa statistikkbank kan du se hvordan frafallet varierer med foreldrenes utdanningsnivå. Frafall er en viktig folkehelseutfordring i hele landet.

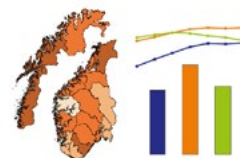
Levevaner

- Andelen ungdomsskoleelever som oppgir at de er lite fysisk aktive (andpusten eller svett sjeldnere enn én gang i uka), er ikke entydig forskjellig fra landsnivået. Tallene er hentet fra Ungdata-undersøkelsen.
- Det er utilstrekkelig tallgrunnlag for å vise statistikk på overvekt og fedme blant kvinner ved første svangerskapskontroll.

Helse og sykdom

- Forskjellen i forventet levealder mellom de som har grunnskole som høyeste utdanning og de som har videregående eller høyere utdanning, er ikke entydig forskjellig fra landsnivået. Forskjellen i forventet levealder er en indikator på sosiale helseforskjeller i bydelen.
- Andelen 9-åringer som har blitt vaksinert mot meslinger er lavere enn i landet som helhet.

For flere indikatorer og mer detaljert statistikk se
Kommunehelsa statistikkbank,
khs.fhi.no

Folkhelsebarometer for bydelen

I oversikten nedenfor sammenliknes noen nøkkeltall i bydelen og kommunen med landstall. Forskjellen mellom bydelen og landet er testet for statistisk signifikans. Klikk på indikatornavnene nedenfor for å se utvikling over tid i bydelen. I figuren og tallkolonnene tas det hensyn til at bydeler og kommuner kan ha ulik alders- og kjønns sammensetning sammenliknet med landet. I Kommunehelse statistikkbank, <http://khs.fhi.no> finnes statistikk uten alders- og kjønnsstandardisering samt utfyllende informasjon om indikatorene. For mer informasjon, se www.fhi.no/folkhelseprofiler

- ▲ Bydelen ligger signifikant bedre an enn landet som helhet
- ▲ Bydelen ligger signifikant dårligere an enn landet som helhet
- ▲ Bydelsverdien er ikke signifikant forskjellig fra landsnivået
- ▲ Bydelen er signifikant forskjellig fra landet som helhet
- △ Ikke testet for statistisk signifikans
- Verdien for kommunen (ikke testet for statistisk signifikans)
- | Verdien for landet som helhet
- Variasjonen mellom bydelene i kommunen

En «grønn» verdi betyr at bydelen ligger bedre an enn landet som helhet, men vær oppmerksom på at det likevel kan innebære en viktig folkehelseutfordring for bydelen da landsnivået ikke nødvendigvis representerer et ønsket nivå.

Tema	Indikator	Bydel	Kommune	Norge	Enhet(*)	Folkhelsebarometer for Bydel St.Hanshaugen
Befolkning	1 Befolkningsvekst	2,9	1,7	0,93	prosent	
	2 Befolkning under 18 år	12	20	22	prosent	
	3 Innvandrere og norskf. med innv.foreldre	27	33	16	prosent	
	4 Personer som bor alene, 45 år +	50,1	33,9	25,3	prosent	
Levekår	5 Vgs eller høyere utdanning, 30-39 år	90	84	82	prosent	
	6 Lavinntekt (husholdninger), 0-17 år	20	18	12	prosent	
	7 Inntektsulikhet, P90/P10	3,8	3,6	2,8	-	
	8 Barn av enslige forsørgere	19	16	15	prosent	
Miljø	9 Uføretrygdede, 18-44 år	0,75	1,2	2,6	prosent (a,k)	
	10 Fornøyd med lokalmiljøet, Ungd. 2015	76	74	70	prosent (a,k)	
	11 Med i fritidsorganisasjon, Ungd. 2015	64	60	64	prosent (a,k)	
Skole	12 Fortrolig venn, Ungdata 2015	89,1	89,4	90,1	prosent (a,k)	
	13 Trives på skolen, 10. klasse	87	87	85	prosent (k)	
	14 Laveste mestringsnivå i lesing, 5. kl.	11	16	24	prosent (k)	
Levevaner	15 Laveste mestringsnivå i regning, 5. kl.	17	18	25	prosent (k)	
	16 Frafall i videregående skole	24	22	23	prosent (k)	
	17 Lite fysisk aktive, Ungdata 2015	17	17	13	prosent (a,k)	
	18 Alkohol, har vært beruset, Ungd. 2015	14	12	13	prosent (a,k)	
Helse og sykdom	19 Overvekt inkl. fedme, kvinner	-	25	34	prosent (a)	
	20 Røyking, kvinner	-	-	9,1	prosent (a)	
	21 Forventet levealder, menn	76,6	78,0	78,5	år	
	22 Forventet levealder, kvinner	81,6	82,5	83,0	år	
	23 Utdanningsforskjell i forventet levealder	5,4	6	4,9	år	
	24 Fornøyd med helse, Ungdata 2015	69	75	72	prosent (a,k)	
	25 Psykiske sympt./lid, primærh.tj., 15-29 år	136	125	146	per 1000 (a,k)	
	26 Muskel og skjelett, primærhelsetjenesten	192	220	266	per 1000 (a,k)	
	27 Hjerte- og karsykdom, primærh.tj.	85	93	106	per 1000 (a,k)	
	28 Lungekreft, nye tilfeller	61	53	57	per 100 000 (a,k)	
29 Tykk- og endetarmskreft, nye tilfeller	72	72	79	per 100 000 (a,k)		
30 Vaksinasjonsdekning, meslinger, 9 år	89,3	93,8	94,8	prosent		

Forklaring (tall viser til linjenummer i tabellen ovenfor):

* = standardiserte verdier, a = aldersstandardisert og k = kjønnsstandardisert.

1. 2015. 2. 2016. 3. 2016. 4. 2016, i prosent av befolkningen. 5. 2015, høyeste fullførte utdanning (av alle med oppgitt utdanning). 6. 2014, barn som bor i husholdninger med inntekt under 60 % av nasjonal median. 7. 2014, forholdet mellom inntekten til den personen som befinner seg på 90-prosentilen og den som befinner seg på 10-prosentilen. 8. 2013-2015, 0-17 år, av alle barn det betales barnetrygd for. 9. 2013-2015, mottakere av varig uførepensjon. 10. U.skole, svært eller litt fornøyd. 11. U.skole, ved undersøkelsestidspunktet. 12. U.skole, svarer «ja, helt sikkert»/«ja, det tror jeg» på om de har minst én fortrolig venn. 13. Skoleåret 2010/11-2015/16, skoleåret 2012/13 finnes ikke i statistikken pga. endring i tidspunkt for gjennomføring. 14/15. Skoleåret 2013/14-2015/16. 16. 2013-2015, omfatter elever bosatt i bydelen. 17. U.skole, fysisk aktiv (svett og andpusten) mindre enn én gang i uken. 18. U.skole, drukket så mye at de har følt seg tydelig beruset én gang eller mer ila. siste 12 mnd. 19. 2013-2015, KMI over 25 kg/m2 (basert på selvrapporert høyde og vekt før svangerskapet). Tall fra sykehus med lav rapportering er ekskludert. 20. 2011-2015, fødende som oppga at de røykte i begynnelsen av svangerskapet i prosent av alle fødende med røykeopplysninger. 21/22. 2001-2015, beregnet basert på aldersspesifikk dødelighet. 23. 2000-2014, vurdert etter forskjellen i forventet levealder, ved 30 år, mellom de med grunnskole som høyeste utdanning og de med videregående eller høyere utdanning. 24. U.skole, svært eller litt fornøyd. 25. 2013-2015, brukere av fastlege og legevakt. 26. 2013-2015, 0-74 år, muskel- og skjelettplager og -sykdommer (ekskl. brudd og skader), brukere av fastlege og legevakt. 27. 2013-2015, 0-74 år, sykdom knyttet til hjerte- og karsystemet, brukere av fastlege og legevakt. 28/29. 2006-2015. 30. 2011-2015. For Ungdata-indikatorer er landstallett gjennomsnitt over tre år.

Datakilder: Statistisk sentralbyrå, NAV, Ungdata-undersøkelsen fra Velferdsforskningsinstituttet NOVA ved Høgskolen i Oslo og Akershus, Utdanningsdirektoratet, Vannverksregisteret, Medisinsk fødselsregister, Primærhelsetjenestene fastlege og legevakt (KUHR-databasen i Helsedirektoratet), Reseptregisteret, Kreftregisteret og Nasjonalt vaksinasjonsregister SYSAK.

For mer informasjon, se khs.fhi.no

Gudstjenester

Fastegudstjenester

Torsdager kl. 19:00 i Lovisenberg kirke: 9. mars, 16. mars, 23. mars, 30. mars og 6. april

Lovisenberg kirke søndager kl. 11:00

- 19. mars: Høymesse
- 2. april: Høymesse
- 9. april: Høymesse på Palmesøndag
- 13. april: Lovisenberg menighetshus kl. 18:00: Påskeberetningen
- 14. april: kl. 11:00: Pasjonsgudstjeneste
- 16. april: Høymesse
- 23. april: Gudstjeneste med markering av Markus/St. Hanshaugen misjonsforenings 100 års jubileum.

Gamle Aker kirke søndager kl. 11:00

- 19. mars: Høymesse
- 26. mars: Høymesse
- 2. april: Høymesse
- 9. april: kl. 10:45: Høymesse. Oppmøte ved Vår Frelzers gravlund i Akersveien. Felles palmevigsling med St. Olav katolske domkirke før prosesjon til Gamle Aker kirke.
- 13. april: Gamle Aker kirke kl. 23:00: 12-12 Gamle Aker
- 14. april: kl. 15:00: Pasjonsgudstjeneste
- 15. april: kl. 23:00: Påskennattsgudstjeneste
- 16. april: Høymesse
- 23. april: Høymesse
- 30. april: Høymesse

Gamle Aker kirke torsdager kl. 18:30

- 6. april: Pilegrimsmesse

Trefoldighetskirken søndager kl. 19:00

- 19. mars: Storbymesse: Skam, tilhørighet og forsoning. Gjest Marie Farstad
- Søndag 26. mars kl. 11:00: Maria budskapsdag med utdeling av 4-års bok
- 2. april: Storbymesse: Livets vann - opptakt Fasteaksjonen
- 17. april: Kveldsmesse med Emmausvandring
- 23. april: Evensong
- 30. april: Storbymesse

Trefoldighetskirken onsdager kl. 17:30

- 22. mars: Kveldsmesse
- 29. mars: Kveldsmesse
- 5. april: Kveldsmesse
- 19. april: Kveldsmesse
- 26. april: Kveldsmesse

Andre aktiviteter

Stille kveld i Trefoldighetskirken

Onsdag 29. mars kl. 18:30-20:00. Tema: Bønn i forandring. Virve Tynnemark vil si noe om affektens (følelsens) betydning i bønner som «springbrett» til en dypere relasjon med Gud. Virve er diakon og har arbeidet med retreat i en årrekke.

Åpen kirke kl. 13:00 - 15:00 med kåseri/ omvisning kl. 13.30 ved Sylvi Panjwani

Palmesøndag: «Gamle Aker kirke i statens klør: reformasjon og okkupasjon.»

Påskeaften: «Aker kirke og kirkegård; sted for noen spesielle historiske begravelser.»

2.påskedag: «Som den gyldne sol frembryter». Himmels symboler i Gamle Aker kirke.»

Faste aktiviteter i soknet

Bare Barnemat

Annenhver tirsdag kl. 16:30 – 19:00 i Lovisenberg menighetshus. For foreldre med barn i alderen 0 - 12 år. Middag, lek og hobbyaktivitet, dessert og avslutning. Pris: voksne kr 50, barn gratis. Bare Barnemat, våren 2017: 17. januar, 31. januar, 14. februar, 28. februar, 14. mars, 28. mars, 11. april, 25. april, 23. mai og 6. juni.

Babysang

Torsdager kl. 11:00: For babyer under 8 måneder. 13:00: For babyer over 8 måneder. Akersbakken 30.

Småbarnssang og Barnegospel

Torsdager kl. 16:30 – 18:00 i Akersbakken 30. Vi spiser og synger sammen før St. Hanshaugen barnegospel (barn fra 5 år) øver i Stallen og Småbarnssang (barn til og med 4 år) synger og leker i Akersbakken 30. Avslutning kl. 18:00.

Oslo 32 KFUK-KFUM-speidere

Torsdag kl. 18:00 – 19:30 i Markus menighetshus, Schwensens gate 15. For barn i skolepliktig alder.

Trefoldighet jentekor

Torsdager kl. 16:30 - 19:00 i Trefoldighetskirken. Vi trenger sangere! Prøvesang for jenter i alderen 9-20 år. Ta kontakt på e-post: post.sentrum@oslo.kirken.no

Klubben 10 -14

Tirsdager kl. 17:30 – 19:45 i Stallen, Akersbakken 30. Spill, sosialt samvær og litt mat. Kvelden avsluttes med fortelling fra Bibelen.

Kafé treffpunkt

Tirsdager kl. 12:00 - 14:00 i Markus menighetshus. Treff for alle hvor inntekt for salg av kaffe og kaker går til menighetens misjonsprosjekt med sosialt arbeid på Madagaskar.

Åpen kirke – «Ta tiden tilbake»

Tirsdager kl. 16:00 – 18:00 i Trefoldighetskirken. Et sted for stillhet, ettertanke, bønn og lystenning. Kl. 17:00 Tidebønn «Ved arbeidsdagen slutt» i sidekapellet.

Fristedet

Første onsdag i måneden kl. 18:00 i Lovisenberg kirke, måltid kl. 17:00 på Diakonissehuset i Mor Guldberg-stuen. Fristedet er en kveld med refleksjon, ettertanke og musikk.

Markus/St. Hanshaugen misjonsforening

Første onsdag i månedene september, oktober, november og april, mai, juni kl. 11:30 i Markus menighetshus.

Andakt

Torsdager kl. 11:30 i Cathinka Guldberg-senteret.

Værestedet

Lørdager kl. 16:00 – 19:00 i Trefoldighetskirken. Aldersgrense 18 år. Tilbudet er spesielt rettet mot bostedsløse og personer med rus- og/eller psykiatriproblemer i Oslo sentrum.

Pilegrimssenter Oslo

Senteret er åpent alle virkedager kl. 09:30 - 15:00. Besøksadresse: Akersbakken 30.

Besøk soknets nettside for å se alle aktiviteter: www.kirken.no/ssh

Sentrum og St. Hanshaugen sokn

Kirkene:

Lovisenberg kirke: Lovisenberggata 4

Gamle Aker kirke: Akersbakken 26

Trefoldighetskirken: Akersgata 60

Domkirken: Karl Johans gate 11

Nettsiden:

www.kirken.no/ssh

Menighetskontoret:

Akersbakken 30, 0172 Oslo.

E-post: post.sentrum@oslo.kirken.no

Telefon: 23 62 91 20

Telefon- og besøkstid: tirsdag og torsdag mellom kl. 10:00 - 12:00 og 13:00 - 15:00

Menighetsrådets leder:

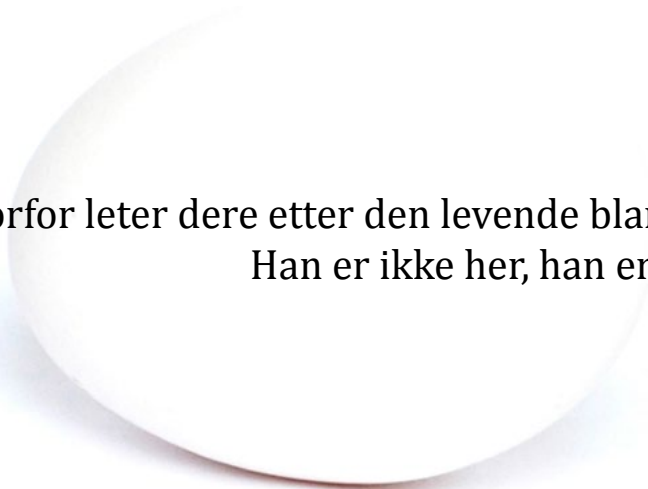
Kari Haaland Osberg.

Menighetsbladet:

Redaktør: Anders Smith (ande-smi@online.no)

Ansvarlig for grafikk og nyhetsformidling: Sølvi Nykland (sn986@kirken.no)

Menighetsbladet utgis kun i elektronisk form (i PDF-format). Gratis e-post abonnement kan bestilles hos Sølvi Nykland (sn986@kirken.no). Enkelte institusjoner kan også skrive ut bladet på papir og gi det til folk som ikke kan motta bladet elektronisk selv. Det gjelder f. eks. St. Hanshaugen eldresenter, Lovisenberggt. 4E og Omsorg pluss, Lovisenberggt. 5.

«Hvorfor leter dere etter den levende blant de døde?
Han er ikke her, han er stått opp.»